

РЕШЕНИЕ

№ 2189

гр. София, 02.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 15.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **1565** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е проведено по реда на чл. чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 121, ал. 1, т. 3 и чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител.

Делото е образувано, по повод искова молба, вх. № 4793/11.02.2020 г. от адвокат – пълномощник на И. Г. Г., с правно основание чл. 121, ал. 1, т. 3, вр. чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител, срещу ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“, с претенции за: обезщетяване на имуществени вреди, в размер на 6 116, 79 лева от това, че е останал без работа, през периода от 20.02.2018 г., до 19.08.2018 г., заедно със законните лихви от датата на исквата молба; мораторни лихви - 676 лева, за периода от 27.03.2019 г. – 11.02.2020 г.

В съдебно заседание ищецът е представляван от адвоката, който: ангажира съдебносчетоводна експертиза; поддържа исквата молба за размер от 4 680 лева, предвид заключението на експертизата; претендира възстановяване на направени за водене на делото разноски, съгласно списък; представя допълнително и писмена защита.

Ответникът – ДФ „Земеделие“ не е представляван в съдебните заседания. Упълномощен юрисконсулт, с писмен отговор (л. 34 от делото) и с писмени молби е заявил, че: оспорва исквата претенция, като уточнява, че е изплатил полагащото се обезпечение, след като е упражнил правото си на прихващане, със стойността (4 680 лева) на служебно предоставени на ищеца, но не върнати от него четири броя лазерни далекомери В. DLE 150; претенцията за мораторни лихви намира е частично

основателна, само върху сумата от 3 267, 21 лева, за периода 14.03.2019 г.-18.09.2019 г. и върху сумата от 1 859, 61 лева, за периода от 17.07.2019 г. - 19.09.2019 г.; възразява за прекомерност на адвокатското възнаграждение; претендира за юрисконсултско такова.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за частична основателност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази доводите на страните и приетите по делото писмени доказателства, включително заключението на приетата без оспорване счетоводна експертиза, намира за установено от фактическа страна следното.

Страните не спорят, че: а) Заповед № 82/19.02.2018 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, с която, поради дисциплинарно уволнение е било прекратено служебното правоотношение с И. Г. Г., на длъжността „старши експерт“ в Дирекция „Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони“, е отменена с влязло в законна сила на 14.03.2019 г. Решение № 5008/25.07.2018 г. на АССГ, по адм. дело № 3080/2018 г.; б) основната му заплата, към момента на признаване уволнението за незаконно е била 1 564 лева; в) след писмени покани ответникът е изплатил на ищеца обезщетение, както следва: на 19.07.2019 г. – 1 859, 61 лв.; на 20.09.2019 г. – 1 407, 60 лв., или общо – 3 267, 21 лева; г) от представените заверени преписи на писмени доказателства се установява признатият и от ответника факт, че по време на шестмесечния период на исковата претенция – от 21.02.2018 г., до 13.03.2018 г. (21 дни) ищецът е работил по трудово правоотношение с [фирма], за което е получил възнаграждение от общо 665 лева.

С писмения си отговор ответникът е направил свои изчисления, обяснявайки защо счита, че вече е изплатил на ищеца дължимото обезщетение по чл. 104, ал. 1 ЗДСл. Според изчисленията: общата дължима сума за обезщетение е в размер на 7 947, 21 лева, получена след приспадане на дължимия 10 % данък по ЗДДФЛ, като на ищеца са изплатени общо 3 267, 21 лева; от общата сума - 7 947, 21 лева ответникът е извършил прихващане с 4 680 лева – стойността на служебно предоставени на ищеца и получени от него, но не върнати четири броя лазерни далекомери В. DLE 150, следователно, дължимото обезщетение се счита за изцяло изплатено (1 859, 61 лв. + 1 407, 60 лв. = 3 267, 21 лева; 3 267, 21 лв. + 4 680 лв. = 7 947, 21 лв.).

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, съобразявайки така установените факти и обстоятелства, приема от правна страна следното.

Исковата молба е процесуално допустима за разглеждане, на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл., а по същество е и частично основателна, за размера от 4 680 лева.

Предвид текста на чл. 104, ал. 1 ЗДСл., максималният срок, за който може да бъде претендирано обезщетение, след отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, е шест месеца. Периодът на обезщетението за процесния случай е от 20.02.2018 г. – датата, считано от която е прекратено правоотношението с вече отменената Заповед № 82/19.02.2018 г., до 19.08.2018 г. Основната заплата, по смисъла на чл. 104, ал. 1, изр. първо и чл. 67, ал. 1 ЗДСл. се явява сумата от 1 564 лева. Съдът изцяло се доверява на неоспореното от страните заключение на съдебносчетоводната експертиза, досежно изчисляването на размера на обезщетението. След задаване на уточняващите въпроси на ответника (молба на л. 124) вещото лице заяви (протокол на л. 132), че: общият размер на обезщетението е 7 947, 21 лева, така, както го изчислява и ответникът; след като се

приспадат изплатените на 19.07.2019 г. и на 20.09.2019 г. суми, в общ размер на 3 267, 21 лева, разликата за „получаване“ от ищеца е в размер на 4 680 лева. Експертното заключение не държи сметка за извършеното от ответника прихващане, точно със сумата от 4 680 лева, представляваща балансовата стойност на четирите броя лазерни далекомери, зачислени на ищеца, докато е бил служител в ДФ „Земеделие“. В този смисъл Съдът приема за неоснователно извършеното от ответника прихващане от размера на обезщетението, полагащо се на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл., със стойността на лазерните далекомери.

Действително, с представените писмени доказателства ответникът установява твърдението си, че ищецът е получил за служебно ползване четирите далекомера, а той не оспори това твърдение в настоящото съдебно производство. Този факт обаче, сам по себе си не е основание за извършване на прихващане. Материалноправният ефект на прихващането на задължения (чл. 103 от Закона за задълженията и договорите) е погасяване на насрещни вземания, до размера на по-малкото от тях. За да бъде извършено прихващане обаче, разпоредбата на чл. 103, ал. 1 ЗЗД поставя императивното изискване, всяко едно от взаимно дължимите парични вземания да е ликвидно и изискуемо. Ликвидно е вземане, което е безспорно установено по основание и размер. Изискването за ликвидност е релевантно, когато прихващането се извършва (както е в процесния случай), чрез едностранно изявление на един от насрещните кредитори, в случая – ДФ „Земеделие“. Според Съда, по отношение извършеното от ответника прихващане със стойността на лазерните далекомери (4 680 лв.) не са били на лице материалноправните условия на чл. 103, ал. 1 ЗЗД. Към момента на приключване на устните състезания по делото ответникът не представи доказателства за установено по надлежния ред, по основание и размер парично задължение на ищеца, към ДФ „Земеделие“. Надлежният ред за установяване на такъв факт е редът, указан с чл. 102 ЗДСл. Съгласно разпоредбата, имуществената отговорност на държавния служител се установява по исков ред. Ответникът не представи влязло в сила решение на районен съд, осъждащо ищеца да възстанови четирите броя лазерни далекомери или тяхната парична равностойност. Следователно, извършеното прихващане е самоволно и не се основава на „установения от Закона ред“. В този смисъл, по своята правна същност извършеното от ДФ „Земеделие“ прихващане представлява извънсъдебно материалноправно изявление за прихващане, което не може да породи ефекта на взаимно погасяване на задължения. Това означава, че ответникът дължи да заплати на ищеца сумата от 4 680 лева, представляваща разликата между дължимото обезщетение по чл. 104, ал.1 ЗДСл. и вече изплатеното. Върху така определения размер от 4 680 лева ответникът дължи и заплащане на законните лихви. Определянето на лихви върху обезщетение не е уредено в ЗДСл., поради което за процесния случай са приложими нормите на чл. 86 от Закона за задълженията и договорите. Както вече се каза, съдебното решение, с което е била отменена заповедта за прекратяване на служебното правоотношение е влязло в законна сила на 14.03.2019 г. Следователно датата 15.03.2019 г. е денят, от който длъжникът ДФ „Земеделие“ е изпаднал в забава са изпълни паричното си задължение за обезщетяване на И. Г., на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл.. В същия смисъл е и т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. на ВКС, по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК.

Законните лихви върху обезщетението следва да бъдат начислявани, считано от 15.03.2019 г., до окончателното изплащане, но след съобразяване със следните особености: на 19.07.2019 г. (след 4 месеца и 04 дни забава) ответникът е изплатил 1

859, 61 лв., което означава, че за периода 15.03.2019 г., до 18.07.2019 г. ответникът дължи законните лихви върху общия размер на обезщетението (според вещото лице, в размер 7 947, 21 лева); считано от 19.07.2019 г., до 20.09.2019 г., когато ответникът е изплатил още 1 407, 60 лв., законните лихви следва да бъдат изчислявани върху сумата от 6 087, 60 лева (7 947, 21 минус 1 859, 61=6 087, 60); считано от 21.09.2019 г., до окончателното изплащане размерът на законните лихви следва да бъде изчисляван върху сумата от 4 680 лева (6 087, 60 минус 1 407, 60=4 680).

Ищецът е заявил и претенция за присъждане на мораторни лихви - 676 лева, за периода от 27.03.2019 г. (датата на която, с молба, вх. № 02-6500/1546, от 27.03.2019 г. е предявил пред ДФ „Земеделие“ искането си за изплащане на обезщетение по чл. 104, ал. 1 ЗДСл.), до 11.02.2020 г. – датата, на която е заведена пред АССГ процесната искова молба. Тази претенция е неоснователна. Мораторната лихва е законна лихва и обезпечава кредитора при забава от страна на длъжника да изпълни свое изискуемо парично задължение. Така очертаният период на претенцията за мораторни лихви се включва (съвпада с) в периода на законните лихви – от 14.03.2019 г., до окончателното изплащане. Ответникът е изпаднал в забава на 15.03.2019 г. (денят, следващ датата на влизане в сила на Решение № 5008/25.07.2018 г. на АССГ, по адм. дело № 3080/2018 г.), т.е. - преди да бъде поканен на 27.03.2019 г. да изпълни паричното си задължение.

Предвид гореизложените мотиви, предявената от И. Г. Г. искова молба, вх. № 4793/11.02.2020 г. е основателна и доказана до размер от 4 680 лева. За претендирания размер над 4 680 лева, до предявения размер от 6 116, 79 лева исковата молба подлежи на отхвърляне, като неоснователна и недоказана.

Така очертаният изход на съдебния спор определя като частично основателно и заявеното от ищеца искане за присъждане на разноски (10 лв. държавна такса; 200 лева депозит за вещо лице и 1 000 лева за адвокатско възнаграждение), но съразмерно на уважената част от иска. Заплатеното на адвоката възнаграждение от 1 000 лева, с оглед цената на предявения иск (6 116, 79 лева) не се явява прекомерно, предвид чл. 8, ал. 1, т. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Според това и съразмерно на уважената част от иска (за сумата от 4 680 лв.), при заявена претенция от 6 116, 79 лева ответникът следва да бъде осъден да възстанови на ищеца разноските за водене на делото и възнаграждението на адвоката, в размер на общо 925, 65 лева. Съразмерно на отхвърлената част от иска (за 1 436 лева – чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ) следва да бъде присъдено и юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника, в размер на 79 лева.

Водим от горните съображения Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ да заплати на И. Г. Г., ЕГН: [ЕГН] сумата от 4 680 лв. (четири хиляди, шестстотин и осемдесет лева), на основание чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител, представляваща обезщетение за имуществени вреди, за времето, през което не е заемал държавна служба, в резултат на отменена като незаконосъобразна Заповед № 82/19.02.2018 г., издадена от изпълнителния директор на същия фонд, заедно със законните лихви, както следва: върху сумата от 7 947, 21 лева, считано от 15.03.2019 г., до 18.07.2019 г.; върху сумата от 6 087, 60 лева, считано от 19.07.2019 г., до 20.09.2019 г.; върху сумата от 4 680 лева, считано от 21.09.2019 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна исковата молба от И. Г. Г., ЕГН: [ЕГН], против ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“, за сумата над 4 680 лева, до претендирания размер от 6 116, 79 лева.

ОСЪЖДА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ да възстанови на И. Г. Г., ЕГН: [ЕГН], съразмерно на уважената част от иска разносните за водене на делото и възнаграждението за адвокат, в размер на общо 925, 65 лв. (деветстотин и двадесет и пет лева, и 65 ст.).

ОСЪЖДА И. Г. Г., ЕГН: [ЕГН] да заплати на ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ юрисконсултско възнаграждение, в размер на 79 лв. (седемдесет и девет лева, съразмерно на отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: